

Znalecký ústav bezpečnosti a ochrany zdraví, z.ú.

PRAVIDLA PRACOVNÍCH POSTUPŮ PRO VÝKON ZNALECKÉ ČINNOSTI

Znaleckého ústavu bezpečnosti a ochrany zdraví, z. ú.

Sp. zn.:	102-046/2025
Autor:	Správní rada
Datum schválení:	17. 12. 2025
Verze:	2.
Razítko a podpis:	JUDr. Petr Kožmín, LL.M., MBA předseda správní rady

Pravidla pracovních postupů pro výkon znalecké činnosti

Preambule

Znalecká činnost je činností vykonávanou ve veřejném zájmu. Slouží také k ochraně práv fyzických nebo právnických osob, a proto je v moderní demokratické společnosti vnímána jako jedna ze záruk zákonnosti.

Výsledkem znalecké činnosti je znalecký posudek, který může být zpracován výlučně v souvislosti s právními úkony daného subjektu. Znalecký posudek je jeden z možných důkazů zejména v soudním, popřípadě ve správním řízení. Jeho účelem je získat informace, které jsou pro dané řízení podstatné a které závisí na odborných znalostech zpracovatelů znaleckého posudku.

Pro zajištění nejvyšší kvality znaleckých posudků zpracovávaných Znaleckým ústavem bezpečnosti a ochrany zdraví, z.ú. (dále jen „ZÚBOZ“) vydává Správní rada tuto směrnici, která stanovuje podrobnější podmínky pro řádné provádění znalecké činnosti v souladu se zákonem č. 254/2019 Sb. o znalcích, znaleckých kancelářích a znaleckých ústavech a vyhláškou č. 503/2020 Sb. o výkonu znalecké činnosti, v platném znění.

Článek 1**Organizační zajištění znalecké činnosti**

- (1) V souladu se znaleckým oprávněním (licence) udělené ZÚBOZ mohou znalecké posudky zpracovávat pouze znalci oprávnění k výkonu znalecké činnosti ZÚBOZ v souladu s licencí udělenou Ministerstvem spravedlnosti.
- (2) Ve zvláštních případech se mohou na vypracování znaleckého posudku podílet také externí odborníci z oborů příbuzných (dále jen „konzultanti“), pakliže si to okolnosti znalecké činnosti nebo předmět znaleckého zkoumání nutně vyžadují.
- (3) Zadání na zpracování znaleckého posudku od zadavatele přijímá ředitel, který se zadavatelem dojedná podrobnější podmínky a termín, do kdy bude posudek zpracován. V případě veřejného zadavatele ředitel přebírá rozhodnutí nebo opatření; v případě neveřejného zadavatele (dále jen „klient“) uzavírá na provedení znalecké služby písemnou smlouvu (objednávku). Nedílnou součástí objednávky zadavatele musí být také veškerá dokumentace potřebná pro zpracování znaleckého posudku a zadání odborné otázky.
- (4) S ohledem na specifikaci zadání, požadovanou hloubku znaleckého zkoumání, složitost případu a rozsah předané dokumentace ředitel rozhodne o přidělení případu konkrétnímu znalci ZÚBOZ.
- (5) Pro složitější případy je ředitel oprávněn sestavit znalecký tým, který může zahrnovat více znalců ZÚBOZ, nebo konzultanty, jestliže to bude v zájmu zajištění kvality, odbornosti a objektivnosti výsledného znaleckého posudku. Při přiřazení konzultanta ředitel přihlíží k odbornosti (specializaci), teoretickým znalostem a praktickým zkušenostem dané osoby.
- (6) Ředitel je povinen vyžádat si souhlas navržených osob s jejich zařazením do znaleckého týmu, resp. vyjádření, zda nejsou v dané věci podjatí.

Pravidla pracovních postupů pro výkon znalecké činnosti

- (7) Návrh na přibrání konzultanta je ředitel povinen bez zbytečného odkladu projednat se zadavatelem posudku.
- (8) V případě ustanovení znaleckého týmu je ze zapojených znalců ustanoven vedoucí týmu, který bude ZÚBOZ zastupovat při jednání s orgány veřejné moci (např. stvrzení závěrů posudku při hlavním líčení u soudu).
- (9) Ředitel je oprávněn v odůvodněných případech přibrat interního oponenta, který nesmí v daném případě být členem znaleckého týmu, ani se podílet na znalecké činnosti ZÚBOZ dle udělené licence.
- (10) Úkolem interního oponenta je provedení nezávislého kritického zhodnocení zpracovaného návrhu textu znaleckého posudku a pakliže shledá významné věcné (tj. odborné, právní, metodické, vědecké, stylistické) připomínky, informuje i nich ředitele. Ředitel je povinen následně projednat připomínky vznesené interním oponentem se zpracovatelem posudku, resp. členy znaleckého týmu.
- (11) Znalecký posudek jménem ZÚBOZ vydává ředitel, který dokumentu přiřadí spisovou značku a vyhotoví jej ve stanoveném formátu (písemně nebo elektronicky) a v zadaném počtu výtisků. Na poslední straně znaleckého posudku jej opatří svým podpisem a znaleckou pečeti a zajistí jeho předání zadavateli ve stanovené lhůtě.
- (12) V případě, že by v rámci řešeného případu ředitel byl, anebo mohl být ve střetu zájmu ve smyslu článku 2, odst. 4, stvrzuje posudek podpisem zástupce ředitele.
- (13) O zpracovaných znaleckých posudcích se vede v předepsané formě evidence. Zadání posudku do evidence znaleckých posudků vedené u Ministerstva spravedlnosti provádí ředitel.
- (14) Kopie zpracovaných znaleckých posudků se uchovávají v digitální podobě po dobu 10 let.

Článek 2**Povinnosti znalců a členů znaleckého týmu**

- (1) Znalec, resp. člen znaleckého týmu musí vystupovat jako nezávislá, objektivní a důvěryhodná osoba. Musí být schopen a ochoten při svém znaleckém bádání (nálezu) odhalit pravdu a ve svém posudku poskytnout nezávislé a nezaujaté stanovisko.
- (2) Znalec, resp. člen znaleckého týmu je povinen znaleckou činnost provádět tak, aby byla nestranná, objektivní a založená na ověřitelných faktech.
- (3) Znalec, resp. člen znaleckého týmu oslovený ke zpracování daného posudku je povinen ředitele informovat o všech vztazích, okolnostech nebo zájmech, které by mohly ovlivnit jeho úsudek, nestrannost nebo objektivitu.
- (4) Znalec, resp. člen znaleckého týmu se nesmí účastnit zpracování znaleckého posudku pro osoby blízké, obě strany sporu nebo tehdy, pokud má právní vztah k subjektu, který je

Pravidla pracovních postupů pro výkon znalecké činnosti

jakýmkoli způsobem zainteresován na kauze, v rámci níž je znalecký posudek zpracováván.

Článek 3**Pravidla pro zpracovávání znaleckého posudku**

- (1) Znalec, resp. člen znaleckého týmu je při vypracovávání posudku povinen:
 - a) jednat s přihlédnutím k jedinečnostem každého znaleckého posudku,
 - b) dodržet zásady a pravidla stanovená v této směrnici,
 - c) zohlednit připomínky interního oponenta, pokud objektivně směřují ke zkvalitnění jimi vytvořeného znaleckého posudku,
 - d) ctít principy kolektivní práce, dělby úkolů a vzájemného porozumění uvnitř pracovního týmu,
 - e) dodržovat právní předpisy České republiky a ctít Etický kodex ústavu.
- (2) Znalec, resp. člen znaleckého týmu je povinen řídit se při znalecké činnosti pouze objektivními kritérii a svým osobním odborným názorem. Nedisponuje-li potřebnými odbornými znalostmi v dílčí věci, je povinen o této skutečnosti bez zbytečného odkladu vyrozumět ředitele, který rozhodne o přibrání jiné osoby (konzultanta).
- (3) Při zpracování posudku musí znalec, resp. člen znaleckého týmu řešit pouze jemu zadaný znalecký úkol a své stanovisko opírat výlučně a pouze o důkazní materiál či jiné podklady předané zadavatelem. V případě, že podklady předané zadavatelem (např. důkazní materiál ve spise) jsou neúplné, resp. neumožňují objektivní zpracování znaleckého posudku, je ředitel oprávněn vyzvat zadavatele, aby doložil dodatečné podklady, které umožní objasnit okolnosti potřebné ke zpracování znaleckého posudku.
- (4) Při provádění znalecké činnosti v rámci trestní věci, není znalec, resp. člen znaleckého týmu oprávněn opatřovat si důkazy sám, a to ani v případě, že by k tomu byl vyzván orgánem činným v trestním řízení. Na žádost zadavatele se mohou pověření členové znaleckého týmu (pověřuje ředitel) zúčastnit ohledání místa, vyšetřovacího pokusu nebo rekonstrukce trestného činu. V takovém případě ale musí vystupovat pouze jako nezávislí pozorovatelé a za žádných okolností se nesmí vyšetřování aktivně účastnit, sdělovat důvěrné informace či do něj jakkoli vstupovat.
- (5) Ve znaleckém posudku je zakázáno posuzovat míru zavinění jakýchkoli osob, a to i v případě, že některá z otázek položených zadavatelem bude k tomuto vybízet. V takovém případě je zpracovatel oprávněn na položenou otázku buď neodpovědět (což musí náležitým způsobem okomentovat v uvedeném duchu), anebo svou odpověď formulovat tak, aby právní otázky nebo posouzení míry zavinění přímo neřešila.

Pravidla pracovních postupů pro výkon znalecké činnosti

- (6) Ve znaleckém posudku je nutno uvést všechny skutečnosti, ze kterých zpracovatel při tvorbě svých závěrů vycházel, a to takovým způsobem, aby byl posudek přezkoumatelný. V tomto směru je nutné dbát na kvalitní a přehledné zpracování nálezu.
- (7) Znalec, resp. členové znaleckého týmu jsou povinni při zpracování znaleckého posudku využívat obecně uznávané metody a postupy, potřebné pomůckové vybavení a relevantní informační, odborné a právní zdroje (odborné publikace, judikáty apod.), a to v rozsahu a hloubce nezbytné pro objektivní znalecké zkoumání v dané věci.
- (8) Pro sběr a zpracování dat potřebných pro řádné vypracování znaleckého posudku je nutné dodržet následující metodologický postup:
- a) Seznámit se s případem a se zadáním znaleckého posudku.
 - b) Detailně prostudovat spisovou dokumentaci předloženou zadavatelem.
 - c) Provést extrakci klíčových poznatků ze spisové dokumentace týkajících se daného případu.
 - d) Vyhodnotit získané poznatky a v případě potřeby specifikovat požadavky na doložení dalších zdrojů.
 - e) Vyhledat, zajistit a prostudovat právní předpisy a technické normy vztahujících se k danému případu.
 - f) Vyhledat, zajistit a prostudovat související odbornou literaturu a informační zdroje související s danou problematikou.
 - g) Detailně prostudovat dodatečně dodané materiály.
 - h) Vypracovat deskripci dané události zahrnující rozbor kauzality nehodového děje a oficiálních příčin nehody.
 - i) Provést interpretaci výsledků analýzy dat a kontrolu správnosti zvoleného znaleckého postupu.
 - j) Na základě získaných poznatků formulovat odpovědi na zadané odborné otázky.
 - k) Vyhотовit znalecký posudek ve struktuře podle požadavků právních předpisů týkajících se znalecké činnosti.
 - l) Provést kontrolu svých výstupů a připravit návrh znaleckého posudku.
 - m) Zpracovat případné kritické připomínky vznesené interním oponentem.
- (9) Při posuzování závěrů posudku jiného znalce, je zpracovatel posudku povinen postupovat korektně a zohledňovat úkol/zadání tohoto znalce a rozsah jemu dostupných informací. Zjištěné nedostatky ve svém stanovisku věcným a objektivním způsobem zhodnotí, přičemž se zdrží jakýchkoli sugestivních projevů nebo negativní vyhraněnosti.
- (10) V případě, že bude znalecký posudek vypracovávat více členný znalecký tým, musí být v textu posudku označeno, kdo z členů se podílel na zpracování, které části posudku. Pokud se na zpracování znaleckého posudku bude podílel konzultant, musí být ve znaleckém

Pravidla pracovních postupů pro výkon znalecké činnosti

posudku označeno, kterou zvláštní dílčí otázku konzultant posuzoval, resp. který z konzultantů, bude-li jich přibráno více.

Článek 4**Komerční znalecké služby**

- (1) ZÚBOZ je podle článku VI. Zakládací listiny oprávněn provádět doplňkovou (vedlejší) činnost sestávající ve vypracovávání znaleckých posudků, specializovaných analýz, studií a odborných stanovisek pro právnické a fyzické osoby (dále „znalecké služby“).
- (2) Znalecké služby jsou realizovány na základě smluvního vztahu mezi ZÚBOZ a neveřejným zadavatelem (dále jen „klient“). Podmínky realizace znalecké služby dohodne s klientem ředitel.
- (3) ZÚBOZ neuzavře smlouvu o poskytnutí znalecké služby v případě:
 - a) omezeného rozsahu, který by nedovoloval provést znaleckou službu v odpovídající kvalitě a efektivně;
 - b) pokud si vypracování znaleckého posudku zadaného pro účely trestního řízení žádá, aby si zpracovatel obstaral důkazní prostředky sám;
 - c) požaduje-li klient řešení odporující právním předpisům České republiky nebo Evropské unie;
 - d) pokud by smluvní vztah s klientem ohrozil dobré jméno ZÚBOZ, jeho nezávislost nebo bezúhonnost.
- (4) Při sjednávání znalecké služby je ředitel povinen zohledňovat hospodářskou strategii ZÚBOZ a současně respektovat Etický kodex ústavu. ZÚBOZ si proto vždy ponechá právo odstoupit od smlouvy v případě, že dojde k naplnění okolností uvedených v předchozím odstavci.
- (5) Vztah mezi ZÚBOZ a klientem musí být založen na vzájemné důvěře. Klient musí být bezprostředně po uzavření smlouvy informován o znalci, resp. o složení znaleckého týmu, který bude daný znalecký posudek zpracovávat. V případě, že bude mít klient k tomuto výhrady, projedná ředitel vzniklou situaci se statutárním nebo odpovědným zástupcem klienta. V případě, že ředitel uzná sdělené důvody za relevantní, přistoupí k úpravě složení znaleckého týmu, které již bude definitivní.
- (6) Pokud bude člen znaleckého týmu při vypracovávání znaleckého posudku v kontaktu s klientem, je jeho povinností vystupovat profesionálně, nestranně a objektivně. Musí být citlivý k postojům i emocím zástupců klienta a při jednání s nimi musí efektivně ovládat umění mezilidských vztahů. Nikdy se však nesmí svým jednáním podbízet ani vystupovat arogantně či povýšeně.

Článek 5

Odměna za zpracování znaleckého posudku

- (1) Odměna za vypracování posudku pro orgány veřejné moci představuje náhradu nákladů podle zákona, a to ve výši odpovídající množství účelně vynaložené práce a odborné náročnosti vyžadované k provedení potřebných znaleckých úkonů a za hotové výdaje účelně vynaložené v souvislosti s provedenými znaleckými úkony.
- (2) Odměna za vypracování posudku v rámci komerční znalecké služby je sjednána smluvně, a to na základě dohody mezi ZÚBOZ a zadavatelem. Smluvní odměna musí být sjednána písemně před započítáním znaleckého zkoumání.
- (3) Odměnu za odvedenou znaleckou činnost přiznává znaleci, resp. jednotlivým členům znaleckého týmu a internímu oponentu ředitel. Její výše musí být stanovena transparentně s ohledem na míru zapojení daného člena do činnosti znaleckého týmu, věcnou náročnost řešení jemu svěřeného dílčího úkolu a dobu potřebnou pro jeho zpracování.
- (4) Vedlejší náklady vzniklé v přímé souvislosti s výkonem znalecké činnosti musí být řádně doloženy.
- (5) S etikou znalecké činnosti se neslučuje, aby znalec, resp. člen znaleckého týmu, mimo svou odměnu přijímal od zadavatele/klienta další honoráře, odměny, provize, jiné cennosti nebo protiplnění, pokud by byly spojeny s danou znaleckou činností.

Článek 6

Mlčenlivost a odpovědnost

- (1) Veškeré informace o zadavateli/klientu nebo o řešené kauze, které znalec, resp. člen znaleckého týmu v průběhu své znalecké činnosti získá, je povinen udržovat v důvěrnosti a nesmí je využít ke svému finančnímu nebo jinému prospěchu. Rovněž je povinen zabránit tomu, aby tyto informace mohly zneužít třetí osoby.
- (2) Pokud by znalec, resp. člen znaleckého týmu v rámci své znalecké činnosti konané pro ZÚBOZ vědomě podal nepravdivé, hrubě zkreslené nebo neúplné stanovisko, bude takový stav považován za podání nepravdivého znaleckého posudku a jednání v rozporu s Etickým kodexem ústavu. Daná osoba bude zodpovědná za vzniklé důsledky a bude vůči ní uplatněna náhrada případné vzniklé finanční škody.
- (3) V případě, že nastane situace uvedená v předchozím odstavci, bude se jí zabývat Etická komise, která Správní radě podá návrh na její řešení. Konečné rozhodnutí o přijatých opatřeních náleží Správní radě.

Pravidla pracovních postupů pro výkon znalecké činnosti

Článek 7**Vzetí na vědomí**

- (1) Vzetí na vědomí vyjadřuje stav, kdy osoby zodpovědné za řádný výkon znalecké činnosti byly seznámeny:
- a) s navrhovaným zněním znaleckého posudku;
 - b) s kritickými připomínkami interního oponenta a se způsobem jejich vypořádání;
 - c) s konečným zněním znaleckého posudku po zpracování připomínek interního oponenta, k němuž již nemají dalších odborných či formálních námitek.
- (2) Osobami odpovědnými za řádný výkon znalecké činnosti podle předchozího odstavce jsou:
- a) Zpracovatel posudku, který zodpovídá za vytvoření návrhu znění znaleckého posudku v souladu s jeho zadáním a za vypořádání kritických připomínek interního oponenta.
 - b) Interní oponent, který zodpovídá za kritické zhodnocení vypracovaného návrhu znaleckého posudku a předložení případných připomínek.
 - c) Ředitel, který zodpovídá za kontrolu formální správnosti textu, provedení potřebných jazykových korektur a za vyhotovení konečného znění znaleckého posudku.
- (3) Jménem ZÚBOZ bere vydaný znalecký posudek na vědomí ředitel. Je-li ředitel v dané věci podjatý, anebo nemůže-li vzít znalecký posudek na vědomí z jiného důvodu (např. dlouhodobá pracovní neschopnost apod.), stvrzuje vzetí na vědomí zástupce ředitele. Údaj o vzetí na vědomí se uvádí na poslední straně znaleckého posudku, a to před znaleckou doložkou. Údaj musí obsahovat jméno, podpis a datum.
- (4) Znalec, resp. vedoucí znaleckého týmu, je povinen vydaný znalecký posudek osobně stvrdit, doplnit nebo blíže vysvětlit jeho obsah, pakliže o to orgán veřejné moci požádá úřední cestou.

Článek 8**Závěrečná ustanovení**

- (1) Tato směrnice je závazná pro všechny osoby podílející se na znalecké činnosti ZÚBOZ nebo přicházející do styku s důvěrnými informacemi týkajícími se znalecké činnosti.
- (2) Tato směrnice nabývá platnosti dnem schválení Správní radou a účinnosti dnem 1. 1. 2026.